

Cirkulärnr: 1997:83
Diariernr: 1997/1500
Handläggare: Lars Svedin
Sektion/Enhet: Ekonomiadministrativa sektionen
Datum: 1997-06-02
Mottagare: Ekonomiansvarig
IT-ansvarig
Rubrik: Sekelskiftesproblematiken

Ekonomiadministrativa sektionen
Lars Svedin

1997-06-02

Ekonomiansvarige
IT-ansvarige

Sekelskiftesproblematiken

1. Bakgrund

Statskontorets rapport 1997-01-09

Den s.k. sekelskiftesproblematiken i IT-systemen berör både programvara och tekniska plattformar. Om inga åtgärder görs i ett system som saknar sekelinformation och inte kan hantera övergången till år 2000 kommer systemet sluta att fungera eller ge felaktiga resultat. Konsekvenserna blir allvarliga om felen uppträder i IT-system som näringsliv och medborgare är ekonomiskt beroende av, t. ex. skatt, sjukpenning och pension, och förhållandevis mindre allvarliga för fel i PC - system för den offentliga förvaltningens interna kontorsstöd.

Alla åtgärder för korrigerande av system med hänsyn till sekelskiftesproblematiken kommer att kräva resurser, resursbehov och komplexiteten kommer att variera beroende av åtgärdernas karaktär. Myndigheter med omfattande egenutvecklade system kan förväntas behöva avdela en förhållandevis stor resursinsats för omprogrammering. Det kan i övrigt bli frågan om omprioriteringar i form av tidigareläggning av nyproduktion eller uppgradering av standardssystem.

Statskontoret lyfter fram några saker:

- det finns en absolut deadline till år 2000,

- konverteringar till år 2000 kommer att utföras av många företag och organisationer under samma tidsperiod, vilket förväntas innebära en stor brist på kompetent personal, t. ex. Cobol-programmerare,
- myndigheterna nödgas parallellt genomföra resurskrävande eurokonverteringsarbete inför det till 1 januari 1999 planerade ikraftträdandet av EMU-samarbetet, och detta oberoende av Sveriges eventuella deltagande,
- ett speciellt problem är personnumrens uppbyggnad vilken måste ändras.

IT - kommissionens SOU 1997:12

Följande slutsatser från IT - kommissionens hearing i december 1996 om hur informationssystem och informationstekniken kommer att klara sekelskiftet redovisades i SOU 1997:12:

1. Övergången till 2000 - talet innebär ett allvarligt problem som på olika sätt drabbar alla myndigheter och företag (de små utan egen kompetens kan vara särskilt utsatta) och det kräver åtgärder i god tid före 2000 - talet.
2. Uppvaknandet har kommit sent och beredskapen förefaller vara låg.
3. Viktig samordning saknas för att anpassningen ska kunna ske effektivt.
4. Anpassningsarbetet medför svårbedömda ekonomiska risker.
5. Det är knappast möjligt att klara anpassningen till både år 2000 och EMU samtidigt.
6. IT - arbetsmarknaden riskeras överhettas 1997 - 99 p g a resursknapphet.
7. Det kan vara nödvändigt för politikerna att avvakta med större regelförändringar inom olika områden, alternativt ändra reglerna på så sätt att informationssystemen går att förenkla.
8. Det behövs manuella reservsystem förberedda för de fall datorsystemen fallerar.

2. Vilka problem har kommunerna?

Enligt Statskontorets enkät hösten 1996, där 12 av 22 kommuner svarade, anser kommunerna själva att de har små problem. Efter en telefonförfrågan från ekonomiadministrativa sektionen till IT-ansvariga i 20 kommuner fick vi samma resultat.

Mönstret är att de stora kommunerna har gjort en probleminventering, håller på eller startar under våren 1997. Orsaken till att det skulle vara små problem är bl. a. att kommunerna har få egenutvecklade program.

Statskontoret menar att speciell uppmärksamhet bör läggas på dels de miljöer som är direkt beroende av informationssystem och datorer för att

fungera, dels på den tekniska plattformen, d.v.s. maskinvara, grundprogramvara, operativsystem, nätverk m.m.

3. Vad bör göras i kommunerna?

Kommuner som har system från programvaruleverantörer har ett arbete att säkerställa dels att program- och plattformslieferantörerna tillhandahåller system som klarar sekelskiftet och dels att plattform och informationssystem fungerar ihop. Kommunerna bör göra en analys över samtliga områden som kan påverkas av sekelskiftesproblematiken, d.v.s:

- verksamhetsspecifika system
- bassystem som t ex kontorsstöd och ekonomisystem,
- informationsutbyte,
- teknisk plattform och infrastruktur,
- övrig teknisk utrustning som hanterar tidsbunden information.

4. Vad gör Kommunförbundet?

En hearing anordnas i slutet av augusti (vecka 34). Meningen är att på förmiddagen ha en utfrågning av leverantörer som VM-Data, Enator, Frontec m. fl. hur de hanterar sekelskiftesproblematiken i gamla såväl som nya system. Under eftermiddagen redogör några kommuner hur de gått tillväga när det gäller probleminventering och problemlösning.

Kommunförbundet kommer att löpande informera via Internet och First Class om sekelskiftesproblematiken.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Ekonomiadministrativa sektionen

Jan Svensson

Lars Svedin

